

Til Justiskomiteen

Høringsinnspill til prop. 11 L (2020-2021) for jordskifterettene

Tekna – Teknisk naturvitenskapelig forening er den største masterforeningen i Norge, og den største fagforeningen i Akademikerne med over 86 000 medlemmer. Våre medlemmer har mastergrad eller mer fra tekniske og naturvitenskapelige fagområder. Vi har også en Teknagruppe ved jordskifterettene som representerer 80 jordskiftedommere, 9 jordskiftedommerfullmektiger og 8 overingeniører/senioringeniører/seniorrådgivere.

Del 1 Meldingsdelen

Tekna er opptatt av at de overordnede målene for endring av strukturen til jordskiftedomstolene må være at kvaliteten på arbeidet, tilgjengelighet for brukerne og effektiviteten må bli bedre. Videre bør domstolene bli mer attraktive som arbeidsplass slik at de trekker til seg kompetente medarbeidere. Endringene bør bidra til å minske de rekrutteringsutfordringer som jordskifterettene har i dag.

Situasjonen i dag er at saksinngangen til de enkelte jordskifteretter varierer, noe som også medfører at saksbehandlingstida kan variere. Mulighet til rettsmekling begrenses der det er få dommere. Små domstoler reduserer også mulighet til spesialisering.

Større rettskretser kan avhjelpe mange av problemene med små domstoler, og Tekna er positiv til større rettskretser. Samtidig er vi opptatt av at inndelingene må være hensiktsmessige og bør bestemmes på bakgrunn av lokale innspill. Her viser vi til at reiseavstandene er betydelige for mange ansatte i jordskifterettene i dag.

Regjeringens forslag som framgår av prop.11 L (2020-2021) medfører ingen endringer av rettsstedene noe som vi ser som positivt. Kretsene i Hålogaland foreslås opprettholdt som i dag, og vi har ingen merknader til det. Når det gjelder enkelte andre kretser så er det lokalt betydelige innvendinger. Det gjelder særlig forslaget til Møre og Romsdal krets og Agder krets. I tillegg er det også innvendinger fra noen av våre medlemmer til kretsene for Sogn og Fjordane, Telemark, Østre Innlandet og Vestre Viken.

Vi vil for øvrig påpeke at proposisjonen på s. 83 angir at dagens Sør-Rogaland jordskifterett angis å bli opprettholdt som Rogaland jordskifterett. Men i oversikten på s. 87 er navnet angitt som Sør-Rogaland jordskifterett noe som vi antar skal være det framtidige navnet.

Videre angis det på s. 83 at det skal være tre jordskifteretter i Gulating, men da er Haugalandet og Sunnhordland jordskifterett uteglemt som den fjerde retten. Den aktuelle retten er tatt med i oversikten på s. 87.

Del II Proposisjonsdelen

Det framgår av proposisjonen at spørsmålet om hvem som skal ha myndighet til å opprette og legge ned rettssteder utsettes til andre delutredning fra Domstolkommisjonen foreligger.

Uansett mener vi at rettskretsinnndeling og plassering av rettsstedene må avgjøres av Stortinget.

I vår høringsuttalelse til NOU 2019:17 mente vi at det burde være bestemmelse om minimumsbemanning på rettsstedene. Forslaget fra regjeringen sier at det ikke skal være slik regulering noe som gir domstolleder større fleksibilitet med tanke på å tilpasse ressursene ved det enkelte rettssted.

De minste rettsstedene er mest utsatt for variasjoner i sakstilgangen. I periode med liten sakstilgang, vil de små rettsstedene kunne bli strippet for ressurser. Det vil være vanskelig å reetablere fulle domstolsfunksjoner seinere. Dermed vil de minste rettsstedene om ikke formelt, så i praksis ha stor sannsynlighet for å bli nedlagt over tid. Nedlegging av rettssteder skal etter vår mening avgjøres av Stortinget.

Som sagt, støtter vi proposisjonen i at dagens rettssteder skal opprettholdes. Men skal det være realisme i det, må det derfor også være krav om minimumsbemanning om minst en embetsdommer. Da vil også ingeniør- og saksbehandlerfunksjonen naturlig også måtte bli ivaretatt.

Vi ser ikke bort fra at rekruttering av dommere vil kunne være enklere dersom en søker selv kan velge rettssted (kontorsted) innenfor rettskretsen. Men problemer med rekruttering til de minste domstolene kan avhjelpest med å etablere lønnsnivå for jordskiftedommere som samsvarer med tingrettsdommere slik det foreslås i en særmerknad i Domstolkommisjonens rapport nr. 2.

Vi ser ikke at proposisjonen angir noen begrensninger i å bruke ressurser innenfor de nye kretsene på tvers av de tidligere rettskretsene. Variasjoner i sakstilgangen ved et rettssted kan dermed avhjelpest ved å bruke ressurser fra andre rettssteder. I tillegg betyr forslaget til endring av domstolloven § 19, femte ledd at saker kan flyttes til andre rettssteder også med ressursutnyttning som begrunnelse.

Her viser vi til at dommerne i dag har en kompensasjonsordning ved tilkalling til nabokrets som må ivaretas når kretser slås sammen.

Jordskifterettene har langvarig praksis på tilkalling av dommere og også ingeniører for å avhjelpest sakstopper. Praksisen bør absolutt videreføres på tvers av de nye kretsgrensene, og bør kunne systematiseres i en eller annen form. Tilkalling er en fleksibel løsning for å håndtere varierende sakstilgang. Det vil også motvirke behovet for strukturelle endringer.

Med felles leder som organiserer og nye teknologiske løsninger bør det faglige miljøet for alle dommere innenfor kretsen kunne bli ivaretatt også når det er flere rettssteder.

Med vennlig hilsen
Tekna – Teknisk-naturvitenskapelig forening

Line Henriette Holten
Generalsekretær